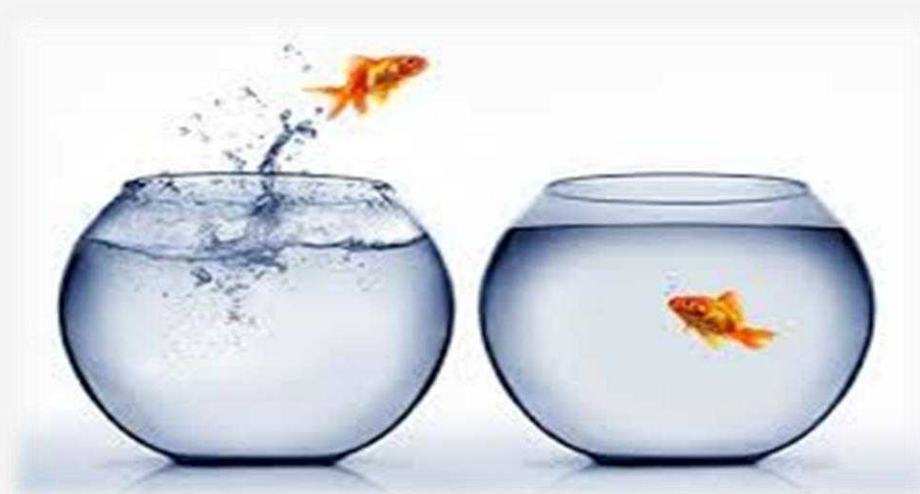

למנחים ולמנהלי השכלה - מפגש שיח ולמידה במחוזות תשע"ט

2018 - 2019

השינוי הוא הדבר הקבוע היחיד

תקופה של שינויים

שינויים פדגוגיים – שינויים בתוכניות הלימוד
(משרד החינוך)

שינויים "מלמעלה"
(מעבר מרשת עתיד לחברה למתנסים)

שינויים אישיים

תקופה של שינויים

שינויים אינם מתרחשים בזמנים ובתנאים אידיאליים, הם מתרחשים תוך כדי תנועה
אין זמן להסתגל...

תהליכי שינוי בארגון מפר את האיזון במערכת, וההתנגדות לשינוי הוא תהליך השואף
להחזיר את המערכת למצבה הקודם והמוכר. כלומר, ההתנגדות לשינוי הינה חלק מובנה
בתהליך.

אין שינוי ללא התנגדות. ההתנגדות יכולה להתבטא בדרכים שונות: תגובות והשלכות
רגשיות עוצמתיות, סירוב לקבל סמכות, (לעיתים הוא סמוי)

מהו הדבר החיובי במצב הנתון?

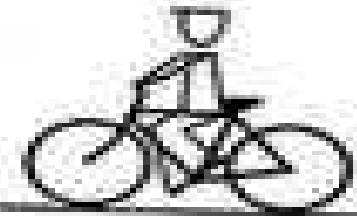
מה אפשר ללמוד מהמצב החדש שנוצר?

איך נתמודד עם הקשיים?

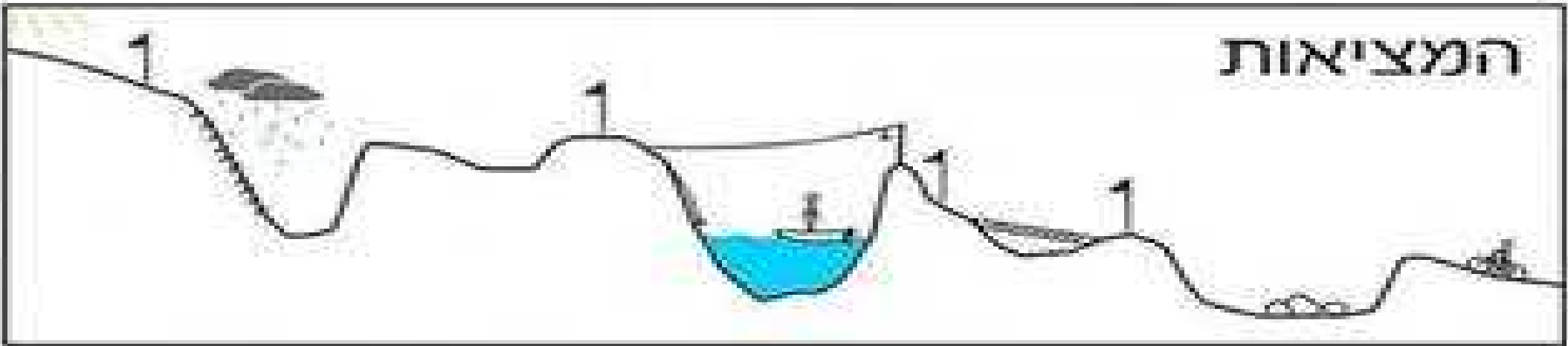
מה ניתן לעשות?

איך אתם מרגישים לאור השינויים?

התוכנית שלך

הנציאות

- איש אחד חלף בדרכו על פני אתר בנייה ורואה שלושה פועלים עסוקים במלאכתם .
"מה אתה עושה כאן ?" שאל את הראשון.
" אינך רואה ? אני מעביר לבנים מכאן לשם. כל החיים שלי אני עושה את זה."
האיש פנה לפועל השני ושאל אותו: "ומה אתה עושה כאן, חבר ?"
"אינך רואה ?" השיב הפועל "אני עובד כאן כדי לקבל את שכרי. אדם צריך להתפרנס."
ניגש האיש אל הפועל השלישי ושאלו: "ואתה ידידי ,מה אתה עושה כאן?"
"אינך רואה? הרי זה ברור" השיב הפועל וברק בעיניו "**אני בונה כאן מקדש**".

סיפור סיני

העבודה שלך חשובה. עשה אותה באהבה.
"אנו יודעים היטב כי מה שאנחנו עושים הוא לא יותר
מאשר טיפה בים. אבל אם הטיפה לא הייתה שם, הים
היה חסר משהו". אמא תרזה

לקראת שנת הלימודים תשע"ט 2018/2019 הוחלט בתיאום עם משרד החינוך, לשנות ולעדכן את תכניות הלימודים והבחינות במסלול 12 שנות לימוד, בהתאמה לשאלוני ההערכה הבית ספרית המשלימים את בחינות הבגרות (ברמת 20%, 30%, 40%).

נושאי הלימוד במסלולי 12 שנות לימוד מתכתבים עם עקרונות התכנית הלאומית ללמידה משמעותית, שהתוותה שינוי בתפיסת דרכי ההוראה-למידה-הערכה וארגנה מסגרת חדשה של הלמידה.

אחד הדגשים של תוכנית היל"ה הינו השאיפה להישגים משמעותיים המתבטאים בהסמכות/תעודות המהווים מפתח להצלחת הנער/ה בעתיד.

יתרונות: מה הלומד מרוויח מתהליך זה? כיצד זה מקדם אותו?

- ברוב המקצועות, חומר הלימוד הכלול ב-30% פירושו לגבי הלמידה וההיבחנות למבחן -12 צמצום חומר הלימוד
- צמצום חומר הלימוד, מאפשר העמקה ולמידה משמעותית יותר.
- אנו מקווים שהשינויים הללו יסייעו בהגברת מוטיבציה ללמידה, ויעלו את מספר הלומדים במסלול 12, ויעלו את ההישגים הן במספרי הלומדים והן בעליה בציונים.
- למידת ה-30% מאפשרת חווית למידה, הקניית מיומנויות, תרגול ושימוש באסטרטגיות למידה שיסייעו בלמידה לקראת הבגרות.
- היכרות עם שפת תחום הדעת.

30% היבחנות פנימית	70% - היבחנות חיצונית
הערכה פנימית – בחינת מסלול 12 שנות לימוד. הציון מוכר כהערכה בית ספרית.	הערכה חיצונית- בחינת בגרות

אתגרים! מה החששות? מה המהמורות בדרך?

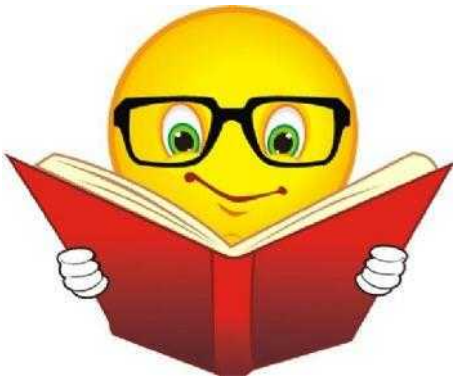
- ברוב המקצועות, חומר הלימוד הכלול ב-30% פירושו תוכנית שונה מזו ל-70% ומכאן הלמידה הופכת להיות שנתית במידה והיא מכוונת בגרות.
- מעמידה אתגרים רציניים למורים
- הרחבת חומר הלימוד לא מותאם להקצאת שעות הלימוד.

30% היבחנות פנימית	70% - היבחנות חיצונית
הערכה פנימית – בחינת מסלול 12 שנות לימוד. הציון מוכר כהערכה בית ספרית.	הערכה חיצונית- בחינת בגרות

נבחן יהא זכאי ליחידת/יחידות בגרות, במידה ויבחן בשני שאלוני בחינות.
האפשרויות להיבחנות במקצוע הן:

- בחינת 12
- בחינת 12 = 30% + שאלון בגרות חיצונית = 70% = זכאות לציון בגרותי.
- הערכה בית ספרית (הציון ניתן בבית הספר) = 30% + שאלון בגרות חיצונית = 70% = זכאות לציון בגרותי.
- שאלון חיצוני בגרותי = 30% + שאלון בגרות חיצוני = 70% = זכאות לציון בגרותי.

הבדלים בתוכניות לימודים
לקראת מבחני 12 ולקראת
מבחני הבגרות

תוכניות הלימוד המעודכנות למסלול 12 שנות לימוד ולמבחן 12 מתכתבות עם הערכה בית ספרית (הערכה פנימית = 30%) תוכניות אלה במקצועות הלימוד השונים מאושרות הן כציון פנימי של מבחני 12 שנות לימוד, והן כציון 30% ללומדים הממשיכים לבחינות הבגרות.

תוכניות הלימודים המהוות 30% ונלמדות לקראת מבחני 12 שנות לימוד, שונות בנושאי ותכני הלמידה, מתוכניות הלימוד לקראת היבחנות חיצונית = 70%. **המשמעות היא:**
שהסילבוס הנלמד ב-70% ו-30% שונה זה מזה.

יחידות בסיס ויחידות הרחבה
כל אחד ממקצועות הלימוד הבאים: **ספרות, עברית לדוברי ערבית, שפה וספרות למרכזים הערביים, שפה וספרות למרכזים הדרוזיים, תנ"ך כללי.**

מתפצל ל-1 יח"ל - יחידת בסיס = 30% ול-1 יח"ל - יחידת הרחבה. **נושאי הלימוד בכל אחת מהיחידות שונה זה מזה.** נושאי הלימוד ביחידת הבסיס הם בהלימה להערכה בית ספרית, בעוד נושאי הלימוד ביחידת ההרחבה, הם בהלימה לנושאי הלמידה לקראת מבחני הבגרות. **מכאן הצורך הרב בתכנון הלמידה, ובפריסה סימטריאלית ושנתית.**

היבחנות ביחידות הבסיס וההרחבה
תלמיד יוכל להיבחן ביחידת ההרחבה בכל אחד ממקצועות הלימוד הבאים: **ספרות, עברית לדוברי ערבית, שפה וספרות למרכזים הערביים, שפה וספרות למרכזים הדרוזיים, תנ"ך כללי.**
רק לאחר שנבחן ביחידת הבסיס = בחינת 12 (או הגיע עם ציון בית ספרי במקצוע)

מקצועות שיש בהם יחידת הרחבה

שם המקצוע	מספר יחידות הלימוד <u>עד</u> <u>כה</u> . קטגוריה	מספר יחידות הלימוד החל מתשע"ט	1 יח"ל = 30% = מבחן 12	1 יח"ל = מבחן פנימי = נושאים לבחינת הבגרות- יחידת הרחבה
ספרות	2 יח"ל מקצוע בחירה מחייבת	1 יח"ל 1 יח"ל	1 יח"ל מקצוע בחירה מחייבת	1 יח"ל מקצוע בחירה מחייבת
עברית לדוברי ערבית	2 יח"ל מקצוע חובה כשפה שנייה	1 יח"ל 1 יח"ל	1 יח"ל מקצוע חובה כשפה שנייה	1 יח"ל מקצוע בחירה מחייבת כשפה שנייה
שפה וספרות למרכזים ערביים	1 או 2 יח"ל מקצוע חובה	1 יח"ל 1 יח"ל	1 יח"ל מקצוע חובה	1 יח"ל מקצוע בחירה מחייבת
שפה וספרות למרכזים דרוזים	1 או 2 יח"ל מקצוע חובה	1 יח"ל 1 יח"ל	1 יח"ל מקצוע חובה	1 יח"ל מקצוע בחירה מחייבת
תנ"ך כללי	2 יח"ל מקצוע בחירה מחייבת	1 יח"ל 1 יח"ל	1 יח"ל מקצוע בחירה מחייבת	1 יח"ל מקצוע בחירה מחייבת

טבלת שינויים במקצועות השונים

שם המקצוע	שינוי בתוקף החל מתשע"ט	שיקול דעת
גיאוגרפיה ופיתוח הסביבה יחידת נתי"ב – 1 יח"ל (מקצוע בחירה רגילה)	מתבטל	נושא השייך לבחינת הבגרות ל- 60%.
אזרחות - 1 יח"ל (מקצוע חובה)	מטלת ביצוע הופכת לחובה = מבחן 12	בהלימה להערכה בית ספרית 20%
נושא אישי מסלול 12 (בחירה רגילה)	הופך להיות מקצוע חובה בתעודה למסלול 12 רגיל על כל לומד לבחור בנושא אישי 12/למידת חקר בגיאוגרפיה.	ממשיך להיות מקצוע בחירה רגילה במסלול 12 מוגבר.

טבלת שינויים במקצועות השונים

שיקול דעת	שינוי	שם המקצוע
בהלימה לתוכניות משרד החינוך הן להערכה בית ספרית והן לבחינות החיצוניות הבגרותיות.	החל מתשע"ט כל אחד מהמקצועות מתפצל ל: 1 יח"ל – בסיס = 30% = מבחן 12 1 יח"ל – הרחבה	1. ספרות 2. עברית לדוברי ערבית 3. שפה וספרות ערבית 4. שפה וספרות דרוזית 5. תנ"ך כללי (מקצועות הנמצאים בחובה/בחירה מחייבת)
ניתן ללמוד ולהיבחן בכל יחידה בנפרד, ניתן ללמוד ולהיבחן ב 1 יח"ל = 1 יח"ל	1 יח"ל – יישומי מחשב כלי אופיס 1 יח"ל – כלים ללמידה מתוקשבת	יישומי מחשב - 2 יח"ל (בחירה רגילה)

כדי ללמד את היחידה השניה, על המורה לעבור השתלמות בת 15 שעות

טבלת מקצועות בהם נעשה שינוי קטן, או לא נעשה כלל שינוי

אנגלית - שינוי קטן
היסטוריה – שינוי קטן
מקצועות קודש - ללא שינוי
מתמטיקה – ללא שינוי
תוכנית שואה – חסות הנוער – ללא שינוי

שינויים במסלול 12 רגיל / 12 מקוצר רגיל

היבחנות ב- 10 יחידות גמר (יחידות פנימיות) לפחות 6 מקצועות מקצועות חובה

ארבעה מקצועות חובה כל אחד מהמקצועות בהיקף של 1 יח"ל - סך הכול - 4 יח"ל
מקצועות בחירה מחייבת - 2 יח"ל

השינוי:

עד כה צריך היה לבחור מקצוע אחד מקטגוריית מקצועות הבחירה המחייבת, החל משנת תשע"ט יש לבחור שתי יחידות לימוד מקטגוריית הבחירה המחייבת (יכול להיות מקצוע כמו גיאוגרפיה, או מקצוע כמו ספרות שמפוצל ל-2 יח"ל (1 יח"ל בסיס ו-1 יח"ל הרחבה) או לבחור בשני מקצועות שונים.

זוהי אפשרות טובה לקדם ולסלול את הדרך מ-12 לבגרות.
מקצועות בחירה רגילה - השלמה ל-10 יח"ל (ללא שינוי)

שינוי במקצוע החמישי - 1 יח"ל

בעקבות הפיכת מטלת ביצוע באזרחות ליחידת חובה = מבחן 12 יש לבחור באחד משני המקצועות הבאים: **למידת חקר בגיאוגרפיה/ או נושא כלומר, כדי לקבל תעודת 12 רגיל/ מקוצר 12 רגיל. חייב התלמיד ללמוד אחד מר**

שינויים במסלול 12 מוגבר

10 יח"ל (1-3 יחידות בגרות + 7-9 יחידות פנימיות) מינימום 5 מקצועות

מקצועות חובה

ארבעה מקצועות חובה כל אחד מהמקצועות בהיקף של 1 יח"ל - 4 יח"ל

מקצועות בחירה מחייבת – 2 יח"ל

השינוי:

עד כה צריך היה לבחור מקצוע אחד מקטגוריית מקצועות הבחירה המחייבת, החל משנת תשע"ט יש לבחור שתי יחידות לימוד מקטגוריית הבחירה המחייבת (יכול להיות מקצוע כמו גיאוגרפיה, או מקצוע כמו ספרות שמפוצל ל-2 יח"ל (1 יח"ל בסיס ו-1 יח"ל הרחבה) או לבחור בשני מקצועות שונים. זוהי אפשרות טובה לקדם ולסלול את הדרך מ-12 לבגרות.

מקצועות בחירה רגילה (ללא שינוי)

מטלת ביצוע = אזרחות 12 = חובה

השתלמות במטלת ביצוע באזרחות

עם הפיכת מטלת הביצוע למקצוע חובה במסלול 12, על כול המורים המלמדים אזרחות לעבור השתלמות בת 30 שעות במטלת ביצוע (פרט לאלה שהשתלמו בעבר, והם מאושרים להעביר וללמד מטלת ביצוע). מורה לא יוכל ללמד אזרחות ומטלת ביצוע, אם לא עבר השתלמות וקיבל אישור שהוא רשאי ללמד. (השתלמות נפתחה משתתפים בה מעל 100 מורים)

- 1- **לקראת מטלת הביצוע:** הוראת יחידת מבוא כ- 14-13 שעות- בסיומה מבחן.
- 2- **מטלת ביצוע:** מספר השעות המומלצת למשימת מטלת הביצוע בין 30-40

נוהל מטלת הביצוע:

- 1- קבוצת לימוד למטלת ביצוע מונה עד שלושה לומדים. מורה ינחה עד שלוש קבוצות לומדים במקביל.
- 2- מטלת ביצוע הינה עבודה המוערכת ע"י:
 - מורה מנחה (מורה לאזרחות המלמד ביחידה).
 - מורה מעריך (מורה חיצוני המגיע להעריך את התלמידים במטלת הביצוע).

ציון סופי	מורה מעריך	מורה מנחה		
עד 100 נקודות משוכלל בין ציון מורה מנחה, וציון מורה מעריך.	הערכה בעל פה מורכבת מ: . בדיקת בקיאות וידע ביחידת החובה/המבוא, הציון: עד 10 נקודות בהתאם למחווון. הערכת מטלת הביצוע עד 40 נקודות בהתאם למחווון	ציון סופי (שכלול) עד 50 נקודות	ציון מטלת ביצוע עד 40 נקודות	ציון מבחן פנימי עד 10 נקודות

מה עליכם לעשות? צעד אחר צעד

- 1- **פתיחת תיק/קלסר** מלווה לכל לומד, (מעין תלקיט) שיכלול: מבחן יחידת המבוא/ציון+ טיוטות התקדמות כל לומד במטלת הביצוע.
- 2- **כתיבת בחינה פנימית** ליחידת המבוא, בהלימה למאגר השאלות ומבנה ודגם מבחן. (נמצא האתר) המבחן והציון יכנסו לתיק/קלסר מלווה לומד.
- 3- עד 40 נקודות העומדות לרשות המורה ניתנות על הערכת מטלת הביצוע. (בהתאם ובהלימה למחווונים הנמצאים באתר היל"ה/מתנ"סים)
- 4- **מתן ציון לכל לומד בנפרד**, (חלק מהערכה הוא ציון משותף שניתן לכל קבוצת שלושה לומדים)
בסיום מטלת הביצוע, תיקי/קלסרי הלומדים יועברו למנהל ההשכלה ויישמרו אצלו.

מקצוע	רכז/ת המקצוע	מקצוע	רכז/ת המקצוע	מקצוע
אזרחות	אילנית כ"ץ	נושא אישי 12		
	ענת בנטוב	עברית/לשון		
	גו'מאנא הנו	עברית לדוברי ערבית		
אמנות	אורנה וינמן חי	ספרות		
אנגלית	מונה טהא - מרכזים ערביים	שפה וספרות למרכזים ערביים		
	חדיג'ה סמרי - מרכזים דרוזיים	שפה וספרות למרכזים דרוזיים		
גיאוגרפיה אדם וסביבה	ישראלה הלזנר	תנ"ך כללי		
דת האיסלם	רמי דיאמנט	תנ"ך דתי		
היסטוריה	ישראלה הלזנר	מקצועות 10		
		נושא אישי, חינוך תעבורתי, מארג שפה, עיין ערך 10, מורשת ותרבות ישראל		
היסטוריה למרכזים ערבים ודרוזיים	אילנית כ"ץ	מקצועות 10 ומקצועות 12		
מורשת דרוזית		פיסיקה, מוט"ל, איכות הסביבה, עיין ערך 12, גיאוגרפיה 10 למידת חקר (רקפת) תרומה לקהילה, חובקים עולם.		
מקצועות קודש	רקפת המאירי שפירא	יישומי מחשב		
מתמטיקה				
מתכללת מקצועות ערבית				
			אילנית כהן	
			ג'אד נאסר - רכז לדוברי ערבית	
			יורם בלומנקרנץ	
			דלית ליבק מזרחי	
			רקפת המאירי שפירא	
			חנאן סאלימן - רכזת לדוברי ערבית	
			סוזן חבשי	
			חווה רוני	
			חנאן סאלימן	
			עאליה נסראלדין	
			יחיאל צדוק	
			אבי אנידג'ר	
			איווית תלחמי	

"כשאתם יודעים יותר טוב,
אתם עושים יותר טוב."

מאיה אנג'לו